
Popelka filozofie a princ z vnitra

Popelka filozofie a princ z vnitra

LIDOVÉ NOVINY

10.11.2008, rubrika: Akademie, strana: 1, autor: RADKA KVAČKOVÁ

Děkan Filozofické fakulty UK Michal Stehlík ví, co by měl udělat tvrdý kapitalistický manažer, aby mohl lépe zaplatit své učitele. Jde však jinou cestou. A povedl se mu husarský kousek: vláda mu přidala peníze. Nikoliv prostřednictvím ministerstva školství, ale vnitra.

* LN O Filozofické fakultě Univerzity Karlovy se mluví jako o Popelce. Snad nikde nejsou platy učitelů tak nízké. Jaké vlastně jsou?

Asistent nastupuje za 16 tisíc hrubého, docent má základní plat 23 tisíc.

* LN Někteří tvrdí, že je to ještě horší. Například prý neplatíte prázdniny, a to ani když sedí učitel o prázdninách třeba u obhajoby.

To mluvíte o externistech. Naše fakulta má 700 interních učitelů, ale s externími je to celkem 3000.

* LN Taky studenti si stěžují. Třeba že hodně přednášek odpadá, na jiných vyučující přednášku jenom čte. Mnozí čekali od staroslavné fakulty víc.

To je individuální, ale obecně se v tom skrývá několik faktorů. Zjednodušeně řečeno, když mohu dát učitelům jen nejnižší možnou tabulkovou mzdu, berou si úvazky i na dalších, často soukromých školách, aby z nich sestavili jeden slušný plat. Jejich výkon pak vždycky není takový, jaký bychom potřebovali, to je logické. Způsob výuky ale souvisí taky s tím, že studium – nejen na filozofické fakultě – se stává bohužel stále masovějším.

* LN Masovějším?

Do jisté míry. Ve skutečnosti nemůžeme přednášet tak masově jako třeba právnické fakulty, které dostávají ze státního rozpočtu také jen 34 tisíc na studenta ročně, jako my, ale jsou omezeny víceméně jen prostorem a kapacitou zkoušejících. My máme totiž řadu malých oborů s pěti či deseti studenty ve skupině. Tím se samozřejmě naše náklady zvyšují. Tvrdý kapitalista by asi řekl – tak polovinu malých oborů zrušte a těm učitelům, kteří zůstanou, dobře zaplaťte. Jenomže Filozofická fakulta Univerzity Karlovy by už kvůli své tradici neměla rezignovat na jedinečné obory, jako je třeba egyptologie nebo koreanistika.

* LN Faktem je, že technické nebo přírodovědné fakulty dostávají na studenta podstatně víc peněz, a krom toho mají i větší možnost upoutat pozornost soukromého kapitálu. Vaše výzkumy na témata jako „Český přízvuk ve slovní a větné perspektivě“ se nejspíš moc dobře neprodávají. Někdo by mohl dokonce zapochybovat, jestli se tato studia mají „z našich dělnických peněz“ platit.

Na jedné straně to chápu, ale i dělníci mluví přece jazykem, který se nějak vyvíjí, a je důležité tento vývoj registrovat, zkoumat, chápat. Mimoto, naši absolventi se uplatňují velice dobře. Například téměř třetina diplomatů ve službách ministerstva zahraničních věcí jsou absolventi filozofických fakult. Saturujeme také tzv. třetí sektor společnosti, kulturu, ale i státní správu, školství, neziskové organizace.

* LN Přitom jediný resort, který vám poskytl peníze navíc, je resort vnitra. Není to zvláštní?

Ano, letos nám vláda uvolnila z iniciativy ministerstva vnitra pět milionů, v dalších pěti letech to má být vždy deset milionů korun ročně. Jde o projekt na rozvoj tzv. malých oborů, jako je arabistika, afrikanistika, perština, ale i balkánské jazyky. Vláda uznala, že je v zájmu státu mít arabisty, afrikanisty a podobné odborníky. Nezapomínejme, že Orientální ústav zakládal už T. G. Masaryk, aby podpořil diplomacii a obchod.

* LN Vlastně to byl od vás husarský kousek, že jste ty peníze získal.

Přemýšleli jsme v rámci řešení finanční situace o několika „cílových skupinách“, ministerstvo vnitra zareagovalo poměrně rychle.

* LN Chcete apelovat ještě na nějaké další ministerstvo, aby filozofické fakultě pomohlo?

S resortem obrany opatrně komunikujeme a sondujeme, zda by nebylo možné získat v budoucnu budovu karlínské Invalidovny, kde je nyní Vojenský historický archiv. Je to ovšem v zátopové oblasti, takže archiválie musí jít jinam. My bychom tu mohli vybudovat kvalitní kampus s mimořádnou kapacitou. S prostorem totiž zápasíme už léta. Jen nové nájmy nás stojí 2,5 milionu korun ročně.

* LN A na rekonstrukci Invalidovny by bylo?

Věřím, že bychom našli podporu. I z evropských peněz.

* LN Kolik máte studentů?

Osm tisíc.

* LN Kolik jich bylo kolem roku 1990?

Méně než polovina.

* LN Ročně berete tak 2000 uchazečů. Kolik se jich hlásí?

Teď tak osm devět tisíc, protože populační křivka klesá, bývalo to i dvanáct tisíc. Faktem je, že s tím, jak roste konkurence ve vzdělávání, zvyšuje se počet těch, kdo byli přijati, ale ke studiu nakonec nenastoupí. Třeba letos je to pětina.

* LN Máte už všechny obory strukturované na bakalářské a navazující magisterské?

Prakticky všechny kromě psychologie. Rád bych ale zdůraznil, že mou ambicí rozhodně není mít co nejvíce bakalářů. Chtěl bych, aby nejméně devadesát procent studentů filozofické fakulty dosáhlo magisterského titulu.

* LN Vraťme se ještě k penězům. Jakou máte šanci získat vedle státní dotace 34 tisíc korun ročně na studenta ještě další finance?

Ono to ve skutečnosti není čistých 34 tisíc, protože část jde na celouniverzitní aktivity, kterých se také účastníme, dále pak na aparát, takže na fakultu přichází kolem 25 tisíc. Tak deset až dvanáct milionů získáváme z Programu East and Central European Studies, který probíhá na naší fakultě a v němž učí naši učitelé americké studenty. Něco jde z kurzů celoživotního vzdělávání a (ne mnoho, ale přece) z Univerzity třetího věku. Doufáme, že se nám podaří získat nějaké evropské peníze z operačního programu pro Prahu. V budoucnu bychom rádi zvýšili příjmy také z vědecké činnosti v rámci institucionálního financování výzkumu a vývoje. Rozhodně nechceme být fakultou, která jenom učí. Máme ambice být výzkumnou fakultou.